

Tystiolaeth y Gweinidog a gyflwynir i gefnogi ymchwiliad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol i gynlluniau ar gyfer Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru

Cyflwyniad

Mae'r papur hwn yn darparu tystiolaeth er mwyn llywio ymchwiliad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol i gynlluniau ar gyfer Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru. Mae'n darparu tystiolaeth mewn perthynas â'r pedwar maes allweddol a nodir yn y cylch gorchwyl ar gyfer yr ymchwiliad gan y pwyllgor.

1 Cyflawni cynlluniau Llywodraeth Cymru ar gyfer Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru.

Mae'r model ar gyfer Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru yn cynnwys yr elfennau canlynol:

- a) Rhwydwaith o orielau ledled Cymru a fydd yn rhoi mynediad am ddim i'r casgliad cenedlaethol ac yn dod â chelf gyfoes yn nes at gymunedau.
- b) Oriellau lletya sy'n lletya'r casgliad cenedlaethol o gelf Cymru ar hyn o bryd.
- c) Oriol angor a fydd yn darparu wyneb cyhoeddus amlwg i'r oriel celf gyfoes genedlaethol.
- d) Datblygu plattform digidol o'r enw Celf ar y Cyd, a fydd yn rhoi mynediad i'r casgliad cenedlaethol wedi'i ddigideiddio a fydd ar gael i bawb.

Mae'r model hwn yn cael ei roi ar waith fesul cam, gan weithio gyda'r sefydliadau partner a Llywodraeth Cymru.

Er i adroddiad cychwynnol gael ei lunio a ystyriodd y cysyniad yn ystod 2008, cwblhawyd yr astudiaeth ddichonoldeb gyntaf ym mis Gorffennaf 2018.

Yn ystod pandemig COVID-19, cwtogwyd ar lawer o'r gwaith hwn a newidiodd y ffocws i gefnogi'r sectorau drwy'r cyfnod. Yna parhaodd gwaith a oedd yn canolbwyntio ar y model o 2020 ymlaen. Ceir amserlen gryno yn Atodiad 1.

a) Rhwydwaith o Oriellau

Arweinir yr elfen hon o'r model gan bartneriaeth rhwng Cyngor Celfyddydau Cymru, Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru gyda chymorth Llywodraeth Cymru. Mae'r tri phartner wedi bod yn gweithio gyda gwahanol leoliadau sy'n cael eu hystyried fel rhan o rwydwaith gwasgaredig o orielau ledled Cymru.

Mae achos busnes amlinellol wedi'i gyflwyno ar gyfer y rhwydwaith o orielau. Yn ystod y misoedd nesaf, bydd gweithgarwch yn dechrau mewn hyd at naw oriel ledled Cymru er mwyn sicrhau bod yr orielau yn cyrraedd safonau penodol sydd eu hangen er mwyn bod yn rhan o'r rhwydwaith.

Yn seiliedig ar y gwaith ymchwiliol a wnaed ar ran partneriaid y prosiect gan y Swyddfa Pensaernïaeth Wledig, mae'n amlwg bod angen lefelau gwahanol o fuddsoddiad yn yr orielau a ddewisir i fod yn rhan o'r rhwydwaith yn seiliedig ar y meini prawf sydd eu hangen er mwyn cyrraedd safonau GIS. Mae'r prosiect yn cael ei gyflawni fesul cam sy'n galluogi orielau i ymuno â'r rhwydwaith ar wahanol adegau pan fyddant yn barod i wneud hynny, nes i'r buddsoddiad ynddynt gael ei gwblhau ym mis Mawrth 2025.

Bydd pob un o'r orielau yn rhoi'r rhaglenni gwaith gofynnol ar waith yn ystod y misoedd i ddod gyda llawer o'r gwaith hwn yn destun ymarfer caffael cystadleuol.

Mae naw lleoliad ledled Cymru wedi'u rhoi ar y rhestr fer i fod yn aelodau o'r Rhwydwaith o orielau a bydd y rhain yn lleoliadau lle y gall pobl weld y casgliad cenedlaethol yn nes at eu cartrefi. Mae asesiad mwy manwl o'r lleoliadau yn cael ei gynnal ar hyn o bryd. Y lleoliadau hyn yw:

- Canolfan y Celfyddydau Aberystwyth
- Oriol Gelf Glynn Vivian, Abertawe
- MOSTYN, Llandudno
- Amgueddfa ac Oriol Gelf Casnewydd
- Oriol Davies, y Drenewydd
- Oriol Myrddin, Caerfyrddin
- Plas Glyn-y-Weddw, Pwllheli
- Canolfan Grefft Rhuthun
- STORIEL, Bangor

Mae potensial i gynyddu mynediad yn ddaearyddol, naill ai drwy ehangu'r rhwydwaith hwn neu drwy rannu'r gweithiau wedi'u digideiddio i'w harddangos mewn lleoliadau ehangach ledled Cymru.

b) Oriolau Lletya

Oriolau lletya yw'r rhai sy'n lletya'r casgliad cenedlaethol ar hyn o bryd, neu sy'n bwriadu ei lletya, ac maent yn rhan o'r seilwaith presennol yng Nghymru. Maent yn cynnwys Amgueddfa Genedlaethol ac, o bosibl, Amgueddfa Lechi Cymru yn Llanberis a Llyfrgell Genedlaethol Cymru yn Aberystwyth.

Er bod y rhain yn bodoli ar hyn o bryd, byddant yn parhau i fod yn rhan bwysig o'r rhwydwaith a'r orielau hyn yw prif ffynhonnell y casgliad cenedlaethol presennol gan gynnwys celf gyfoes. Parheir i fuddsoddi yn y sefydliadau hyn drwy'r grantiau a ddyfernir i'r cyrff hyn a noddur er mwyn cefnogi eu darpariaeth.

c) Oriol Angor

Dechreuwyd chwilio am safle addas ar gyfer oriel angor ym mis Gorffennaf 2022 gyda Llywodraeth Cymru yn gwahodd rheolwyr ystadau yn y sector cyhoeddus yng Nghymru i gyflwyno datganiadau o ddiddordeb. Cafwyd cyfanswm o 14 o ddatganiadau o ddiddordeb gyda phum sefydliad yn y sector cyhoeddus yn cael eu gwahodd i ddatblygu cynlluniau mwy manwl ar gyfer y safle a oedd yn cael ei ystyried.

Ym mis Chwefror 2023, cafodd sefydliadau yn y trydydd sector yng Nghymru eu gwahodd hefyd i gyflwyno datganiadau o ddiddordeb a chafwyd cyfanswm o ddau. Mae un o'r rhain wedi'i wahodd i ddatblygu cynllun manylach.

Caiff penderfyniadau ym ymwneud ag asesu'r cynlluniau a ddaw i law, eu gwneud ar ddechrau 2024 ac os caiff safle ei ddewis i'w ddatblygu ymhellach, bydd y gwaith o'i ddatblygu yn dechrau o dan y model ar gyfer gwell achosion busnes a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru a'r Trysorlys.

Nes i safle a ffefrir gael ei ddewis, nid yw'n bosibl nodi lefel y buddsoddiad sydd ei angen er mwyn cefnogi'r gwaith o ddatblygu unrhyw oriel angor yn y dyfodol, sicrhau ei bod yn gynaliadwy a datblygu modelau gweithredol ar ei chyfer.

Nid yw'r union safleoedd wedi'u datgelu ym mhob achos oherwydd rhai materion sensitif sy'n ymwneud â'r safleoedd neu broblemau sy'n gysylltiedig â deiliadaeth yr eiddo sy'n cael ei ystyried yn y dyfodol.

d) Digidieiddio'r casgliad cenedlaethol

Dechreuwyd ar y gwaith o ddigideiddio'r casgliad cenedlaethol yn 2020 ac mae bellach wedi arwain at lansio'r platfform adnoddau digidol, Celf ar y Cyd, ym mis Mehefin 2023. Mae Celf ar y Cyd yn un o nodweddion craidd Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru gyda'r gwaith o'i ddatblygu yn cael ei arwain gan Amgueddfa Cymru mewn partneriaeth â Chyngor Celfyddydau Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru. Mae'n blatfform digidol sydd sy'n rhoi mynediad agored i gasgliad y genedl o gelf gyfoes.

Mae'r wefan a'i hadnoddau yn cynnig cyfle i bori, dysgu a chael eich ysbrydoli gan y Casgliad Cenedlaethol o Gelf yn Amgueddfa Cymru. Ar adeg ei lansio, roedd mwy na 30,000 o weithiau yn Amgueddfa Cymru wedi'u digideiddio er mwyn i'r cyhoedd allu eu gweld.

Wrth i'r platfform barhau i ddatblygu, bydd Llyfrgell Genedlaethol Cymru hefyd yn ymgorffori ei chasgliad wedi'i digideiddio ynddo. Mae'r adnodd yn cynnig cyfle i'r naw oriel ledled Cymru ofyn am gael benthyg gweithiau, gan roi cyfle i fwy o bobl ledled Cymru weld y casgliad yn eu hardal leol. Bydd y rhwydwaith o naw oriel yn cael cyfle i gyfrannu cynnwys i'r wefan, sy'n ymateb i'r Casgliad Cenedlaethol o Gelf Gyfoes yn Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru ac yn ei adlewyrchu.

Y prosiect hwn, a ddatblygwyd ac a grëwyd yn sgil yr ymatebion a gafwyd i ymgynghoriad cyhoeddus a gynhaliwyd ledled Cymru, yw'r cyntaf o'i fath. Gan nad oes rhai gweithiau erioed wedi cael eu harddangos yn gyhoeddus o'r blaen, mae'r

prosiect yn torri tir newydd drwy sicrhau bod casgliad cenedlaethol Cymru a'i chasgliad o gelf gyfoes yn wirioneddol hygyrch i gynulleidfa fyd-eang.

2 Manteision y model gwasgaredig, gan adeiladu ar asedau presennol a gynigiwyd gan Lywodraeth Cymru (8-10 safle rhanbarthol a chanolfan angor).

a) Rhwydwaith Gwasgaredig

Mae'r model gwasgaredig/dosbarthedig yn ffordd o sicrhau y gall y casgliadau cenedlaethol o gelf gyfoes yng Nghymru gael eu mwynhau gan bawb a'u bod yn perthyn i bawb yng Nghymru.

Bydd y ffordd gyffrous hon o ddarparu oriel genedlaethol yn creu ymdeimlad newydd o berchenogaeth a chydweithrediad â sector y celfyddydau ledled y wlad.

Bydd hyn yn galluogi ffordd wirioneddol ddemocrataidd o weithio gydag orielau lleol yn gwneud penderfyniadau ar weithiau a fydd yn berthnasol i'w demograffeg leol. Bydd yn cynnig lluo o gyfleoedd creadigol i gyfarwyddwyr a churaduron orielau ategu'r gweithiau y maent yn eu benthyca gan y casgliadau cenedlaethol o gelf gyfoes â gweithiau celf a ddelir yn lleol a chreu cyfleoedd i ymgysylltu a dysgu sy'n berthnasol i'r ardal leol.

Mae'r model hwn wedi'i ddatblygu er mwyn sicrhau bod gan bobl fwy o gyfleoedd i gael mynediad i gelf gyfoes a chyfranogi ynddi ac, ar yr un pryd, godi proffil Cymru fel cyrchfan ryngwladol ar gyfer twristiaeth ddiwylliannol.

Mae'r naw safle yn cynnwys orielau mawr a bach ac yn adlewyrchu dosbarthiad daearyddol ehangach ledled Cymru, sy'n golygu y bydd y casgliad cenedlaethol a chelf gyfoes yn fwy hygyrch. Rhagwelir y bydd y model yn helpu i gynyddu'r cynulleidfaoedd sy'n mynd i arddangosfeydd celf gyfoes ledled Cymru drwy sicrhau cynnydd o 30% o fewn 10 mlynedd gyntaf y prosiect.

Er bod pocedi o ragoriaeth, mae ymdeimlad nad oes gan Gymru ganolbwynt ar gyfer artistiaid gweledol cyfoes a chynulleidfaoedd o Gymru a gwledydd tramor. Bydd y model yn ceisio creu rhwydwaith cynaliadwy a chadarn ar bob lefel o ecoleg y celfyddydau. Bydd yn creu ffocws a hunaniaeth unigryw i gelfyddyd Gymreig a fyddai'n adnabyddus ar unwaith yn genedlaethol ac yn rhyngwladol, ynghyd â'r tirweddau, y bobl a'r diwylliant sy'n ei hysbrydoli.

Mae'r penderfyniad i ddefnyddio lleoliadau presennol a buddsoddi ynddynt yn fuddsoddiad yn y seilwaith orielau presennol yng Nghymru, a fydd yn helpu'r orielau hyn i wella eu safonau. Bydd hefyd yn gwneud celfyddyd yn fwy hygyrch yn lleol, gan leihau'r gost sy'n gysylltiedig â theithio pellteroedd hir i weld y casgliad a'r angen i wneud hynny, sydd bellach yn bwysicach nag erioed oherwydd yr argyfwng costau byw parhaus. Bydd y dull hwn o weithredu hefyd yn helpu i leihau ein hól troed carbon drwy leihau pellteroedd teithio.

b) Oriel/Safle Angor

Bydd oriel angor yn darparu pen blaen ffurfiol a phresenoldeb cyhoeddus amlwg i fodel Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru.

Ni fwriedir i'r penderfyniad i ychwanegu safle angor ar gyfer Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru gymryd lle cyfleusterau oriel sy'n bodoli eisoes ond bydd yn darparu canolbwynt i ategu darpariaeth yn y lleoliadau presennol a fydd, gyda'i gilydd, yn ffurfio rhan o fodel gwasgaredig Oriel Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru ledled Cymru.

Mae gwneud defnydd newydd o eiddo dros ben yn y sector cyhoeddus yn fan cychwyn da ar gyfer sicrhau cynaliadwyedd amgylcheddol unrhyw gyfleuster newydd. Yn unol ag arferion gorau Ystadau Cymru, gwnaeth y cais am ddarpar safleoedd gwmpasu eiddo a allai fod ar gael yn y sector cyhoeddus neu'r trydydd sector neu eu partneriaid.

Roedd y cais yn canolbwyntio ar adeiladau presennol y bydd angen eu haddasu neu eu hailgyflunio ond roedd hefyd yn darparu ar gyfer unrhyw safle heb ei ddatblygu a allai fodloni'r gofynion lleoliadol allweddol.

Bydd y safle angor yn denu ymwelwyr ac yn gwneud cyfraniad sylweddol at dwf yr economi ymwelwyr leol, y diwydiannau diwylliannol a chreadigol a sectorau cysylltiedig. Bydd datblygu oriel angor yn cynnig cyfle i adfywio canol trefi ac, yn ddiau, bydd y fenter "canol trefi yn gyntaf" yn ystyriaeth gref. Mae mynediad democrataidd i'r casgliad yn hollbwysig er mwyn sicrhau bod profiad ymwelwyr mor gyfoethog a boddhaol â phosibl.

Bydd y lleoliad newydd a ddewisir yn ymgorffori egwyddorion a geir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 ac yn canolbwyntio ar wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol yr ardal a Chymru gyfan, fel rhan o'r model ehangach.

Bydd manylion mwy penodol ar gael unwaith y bydd lleoliad wedi'i ddewis i'w ddatblygu.

3 Y ffactorau y dylid eu hystyried wrth asesu addasrwydd darpar safleoedd ar gyfer y gwahanol orielau.

Gan adeiladu ar yr astudiaeth ddichonoldeb gychwynnol (Event Communications 2018), gwnaed rhagor o waith ar ran Cyngor Celfyddydau Cymru gan y Swyddfa Pensaernïaeth Wledig a ystyriodd safleoedd posibl o fewn **model gwasgaredig**. Roedd yn cynnwys gwaith ymchwil, dadansoddi a gwerthuso mewn perthynas â gwahanol safleoedd ledled Cymru ac fe'i cyflwynwyd i ddechrau ym mis Ebrill 2020, gyda'r fersiwn derfynol yn cael ei chyflwyno ym mis Mai 2021.

Ystyriodd Bwrdd y Prosiect (a oedd yn cynnwys Cyngor y Celfyddydau, Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru) yr argymhellion mewn cyfarfod ar y cyd o Fwrdd y Prosiect a Phwyllgor Cyfalaf Cyngor y Celfyddydau ar 21 Medi 2022.

Yn dilyn y cyfarfod hwn, cyflwynwyd opsiynau ar gyfer hyd at 10 oriel i Fwrdd Trosolwg y Cytundeb Cydweithio ar 18 Hydref 2022 a chytunwyd y byddai hyd at naw o'r opsiynau hyn yn cael eu hystyried ymhellach. Cytunwyd hefyd y byddai o leiaf ddwy oriel letya yn y partneriaid cenedlaethol.

Mae'r orielau a nodir yn yr opsiwn a ffefrir wedi'u gwasgaru'n eang ledled Cymru ac (ar wahân i un) gellir eu cyrraedd ar drafnidiaeth gyhoeddus. Er y bydd yn rhaid i'r holl lleoliadau sy'n rhan o'r prosiect fodloni'r holl feini prawf eraill, mae eu lleoliad yn hanfodol i lwyddiant y model ac mae'n ategu lleoliadau'r sefydliadau lletya (sef Amgueddfa Cymru a Llyfrgell Genedlaethol Cymru).

Roedd y meini prawf ar gyfer dewis y lleoliadau yn cynnwys gofynion ffisegol a gweithredol y rhwydwaith dosbarthedig/gwasgaredig o orielau a oedd yn darparu'r fframwaith ar gyfer nodi'r orielau. Roedd y rhain yn cynnwys:

- sicrhau dosbarthiad daearyddol teg a rhoi mwy o fynediad i bobl ledled Cymru;
- darparu safonau diogelwch, safonau storio a safonau amgylcheddol ffisegol digonol a bodloni gofynion Cynllun Indemniad y Llywodraeth;
- y gallu i gynnig rhaglenni addysgol a rhaglenni ymgysylltu a chyd-greu gyda chymunedau;
- y gallu i gyflawni yn unol ag amserlen y prosiect a bod yn gynaliadwy am o leiaf bum mlynedd;
- staff â'r sgiliau arwain a churadu, y profiad a'r adnoddau i gyfrannu at weithgarwch cydguradu a chydgyhyrchu;
- fforddiadwyedd (o fewn cyllideb ddangosol Llywodraeth Cymru ar gyfer y prosiect).

Mae gofynion o ran mynediad a chyfleusterau i ymwelwyr ac artistiaid anabl yn dal i gael eu hasesu.

Ar gyfer yr **oriel angor**, lluniwyd rhestr o feini prawf hanfodol a dymunol a chytunwyd arni a gofynnwyd i sefydliadau gyflwyno datganiadau o ddiddordeb yn erbyn y meini prawf hyn. O'r cyflwyniadau a gafwyd, mae pum sefydliad yn y sector cyhoeddus ac un sefydliad yn y trydydd sector wedi'u gwahodd i ddatblygu eu cynigion ymhellach yn seiliedig ar sut y gwnaethant fodloni'r briff a'r meini prawf canlynol:

Anchor Site Draft
Criteria#2.docx

bydd y meini prawf ar gyfer dewis y safleoedd posibl ar gyfer oriel angor ar y cam nesaf yn cynnwys asesiad o'r canlynol:

- Sut mae'r safle'n bodloni, neu sut y gallai fodloni, pob un o'r meini prawf a nodir yn y rhestr lawn o feini prawf a ddatblygwyd ar gyfer safle angor fel y'u hatodir,
- Y cynllun/opsiynau cychwynnol ar gyfer cynllun y safle sy'n bodloni'r gofynion uchod
- Yr esboniad o sut y byddai'r safle yn gweithio gydag amgueddfeydd ac orielau eraill gan gynnwys amgueddfa/oriel a allai fod yn rhan o ddatblygiadau ehangach ar gyfer Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol
- Sut y sicrhewr cefnogaeth y cyhoedd neu sectorau i'r cais;
- Y costau amcangyfrifedig ar gyfer cyflawni'r cynllun;
- Y model cyllido a ddefnyddir ac o ble y ceisid cyfraniadau;
- Yr amserlen ar gyfer cyflawni'r prosiect.

Dyma'r meini prawf allweddol a ddefnyddir i asesu'r cynlluniau a gyflwynir er mwyn llywio penderfyniadau ynghylch lleoliad yn gynnar yn y flwyddyn galendr nesaf.

4 Manteision mynediad digidol i gelf gyfoes.

Mae Celf ar y Cyd yn gwneud casgliad cenedlaethol Cymru a'i chasgliad o gelf gyfoes yn fwy hygyrch nag erioed o'r blaen. Ymhlith y manteision allweddol mae:

a) Gwell hygyrchedd:

- i. Mae mwy na 30,000 o luniau o weithiau celf ar gael ar hyn o bryd, gan gynnwys llawer nad ydynt erioed wedi cael eu harddangos yn gyhoeddus erioed o'r blaen gan gynnwys gweithiau bregus megis y rhai ar bapur y mae angen eu storio mewn bocsys solander tywyll er mwyn eu hatal rhag colli eu lliw a dirywio.
- ii. Gallwch bellach weld y casgliad gan ddefnyddio eich ffôn symudol neu'ch cyfrifiadur heb orfod gadael eich cartref eich hun.

b) Caiff mynediad gweledol democrataidd ei wella:

- i. Mae'r casgliadau yn perthyn i'r genedl, gall pawb yng Nghymru a thu hwnt h.y. cynulleidfaoedd rhyngwladol (sydd â mynediad i'r rhyngwlad) bori, dysgu a chael eu hysbrydoli heb orfod teithio pellter hir. Nod y wefan yw newid y ffordd y mae pobl yng Nghymru, a thu hwnt, yn ymgysylltu â'n celf gyfoes.
- ii. Er mwyn deall beth mae pobl yng Nghymru am ei gael gan wefan sy'n ymdrin yn benodol â chelf gyfoes, a chyn y gellid dechrau ar y gwaith o ddatblygu gwefan Celf ar y Cyd, cynhaliwyd ymgynghoriad a oedd yn cwmpasu Cymru gyfan. Ymgynghorwyd â mwy na 900 o bobl.

c) Manteision i orielau partner:

- i. Mae'r wefan yn gweithredu fel 'fffenest siop' sy'n dangos y gweithiau celf yn y casgliad cenedlaethol. Gall orielau partner (yn ogystal â sefydliadau eraill yng Nghymru a thu hwnt) ymchwilio i'r casgliad wedi'i ddiogelwedd ar gyfer benthyciadau ac er mwyn cynllunio arddangosfeydd. Mae Celf

- ar y Cyd yn cynnig lle digidol rhyngweithiol ar-lein i orielau allu datblygu eu rhaglenni o arddangosfeydd/rhaglenni arddangos ymhellach.
- ii. Bwriedir i'r wefan ddangos cyferbyniadau a chymariaethau diddorol drwy'r swyddogaeth chwilio sythweledol. Bydd hyn yn helpu orielau partner pan fyddant yn ymchwilio i weithiau i'w harddangos neu ar gyfer arddangosfeydd.
 - iii. Gan ddefnyddio'r cyfarpar camera eglur iawn a thechnoleg IIF, gall orielau ymchwilio i weithiau celf a'u harchwilio yn fanwl.

d) Mwy o gyfleoedd ffurfiol ac anffurfiol i ddysgu:

- i. Mae'r rhaglen dysgu digidol yn ymdrin â phob agwedd ar beth yw celf gyfoes Gymreig, beth mae'n ei wneud a sut mae artistiaid yn siarad â ni trwyddi. Gall defnyddwyr gael gwybod beth sy'n digwydd y tu ôl i'r llenni a chyfarfod â'r timau sy'n gofalu am y casgliad. Caiff defnyddwyr eu hysbrydoli i ymateb mewn ffyrdd creadigol. Bydd y gymuned ehangach yn ymgysylltu â'r casgliad drwy gynnwys golygyddol arloesol.
- ii. Dangosodd yr ymgynghoriad nad oes eisiau cynlluniau gwersi caeth ar addysgwyr ond bod yn well ganddynt adnoddau y gellir eu defnyddio i weddu i'w rhaglenni.

5 Cynaliadwyedd Tymor Hwyl

Mae cynaliadwyedd tymor hwyl y model yn ffactor pwysig wrth benderfynu a yw'r cynigion yn ddichonadwy unwaith y bydd y buddsoddiad cychwynnol yn y gwaith o greu'r ased wedi'i gwblhau.

Ar gyfer y rhwydwaith gwasgaredig, rydym yn aros am gynllun manylach gan y partneriaid sy'n ymwneud â'r agwedd hon ar y ddarpariaeth yn y dyfodol. Rydym wedi cytuno y caiff y cynllun hwn ei gyflwyno fel rhan o'r achos busnes llawn a gaiff ei ddatblygu a'i gyflwyno cyn diwedd y flwyddyn galendr.

Yn yr un modd, bydd mwy o fanylion ar gael ar gyfer yr oriel angor, unwaith y bydd safle wedi'i ddewis ac achos busnes mwy manwl wedi'i lunio.

Fodd bynnag, yn y ddau achos y disgwyliad yw na fydd cynaliadwyedd yn dibynnu ar gyllid gan Lywodraeth Cymru yn unig ac y bydd llai o ddibyniaeth ar gyllid canolog. Sicrheir hyn drwy elfennau masnachol megis nawdd, rhoddion, dyngarwch, gwerthu nwyddau a chyllid a godir drwy incwm ar eiddo deallusol a thrwy godi tâl am elfennau megis arddangosfeydd teithiol. Bydd hyn yn helpu i sicrhau gwell cydbwysedd rhwng ffynonellau cyllido ac unrhyw refeniw gan Lywodraeth Cymru y bydd ei angen yn y dyfodol. Ni phenderfynwyd ar union gydbwysedd yr elfennau hyn eto ac mae'n bosibl y bydd yn amrywio dros amser.

Mae'r ymagwedd hon at gyllid yn adlewyrchu'r cyd-destun ariannol presennol a'r ffaith, mewn ymateb i'r sefyllfa hon, fod angen ystyried arbedion maint o fewn y gyllideb gyffredinol.

Atodiad 1 – Amserlen Gryno Oriol Celf Gyfoes Genedlaethol Cymru

